

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATAREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 890
din 03.12.2019

Dosar nr.: 726/2019
Petiția nr.: 18.10.2019
Petent: Asociația "Miert"
Reclamat.....
Obiect: imitarea salutului nazist

I. Numele, domiciliul și sediul părților

Numele și domiciliul petentului

1. Asociația "Miert" – Conferința Tineretului Maghiar, reprezentată prin președinte, cu sediul în Sfântu Gheorghe, str. Stadionului nr. 7/4/23, Județul Covasna.

Numele și sediul reclamatului

2., președinte al Partidului Popular Maghiar din Transilvania, cu sediul în Cluj Napoca, str. Suceava, nr. 17, Județul Cluj, cu domiciliul în Oradea. Str. Frunzișului nr. 6, Județul Bihor.

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

3. În data de 22.09.2019 pe profilul public înregistrat pe pagina de socializare Facebook denumit "Neppart Kolozs Megye" profilul filialei Cluj al PPMT a apărut o fotografie în care apare partea reclamată însoțită de alte patru persoane necunoscute imită salutul nazist.

III. Citarea părților

4. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicat (în continuare O.G. nr. 137/2000), s-a îndeplinit procedura de citare.

5. Părțile au fost citate pentru data de 26.11.2019, la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare C.N.C.D.), fiind prezent petentul

6. Partea reclamată a formulat un punct de vedere.

7. Procedura legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentei

8. În data de 22.09.2019 pe profilul public înregistrat pe pagina de socializare Facebook denumit "Neppart Kolozs Megye" profilul filialei Cluj al PPMT a apărut o fotografie în care apare partea reclamată însoțită de alte patru persoane necunoscute imită salutul nazist.

9. Fotografia are descrierea "Csomortanyi a declarat că rezultatul muncii depuse în ultimele luni este faptul că Partidul Popular este unit și pregătit pentru alegerile locale".
10. Tot în 22.09.2019 au fost găsite mai multe fotografii pe profilul privat la utilizatorului "Barta B" pe rețeaua de socializare Hi5 în care apar mai multe poze cu reclamatul care, împreună cu persoane necunoscute imită salutul nazist.
11. După reacțiile vehemente din partea unor persoane fizice, ONG și mass media fotografia postată pe Facebook a fost ștearsă în cursul zilei de 22.09.2019 iar profilul "Barta B." înregistrat pe hi5 a fost dezactivat în cursul zilei de 24.09.2019.
12. Se presupune că fotografiile au fost făcute în cursul anului 2006 pe malul Locului Roșu cu ocazia taberei EMI, organizat de Tineretul Maghiar din Transilvania

Punctul de vedere formulate de către partea reclamată

13. Partea reclamată arată că pagina de Facebook a fost accesată ilegal de un fost membru al partidului și a fost publicată o fotografie manipulată în care partea reclamată apare cu mâinile putând a fi interpretat ca un salut nazist.
14. Partea reclamată mai arată că a făcut suficiente declarații în cei zece ani de când desfășoară o activitate politică din care să reiasă faptul că nu agreează astfel de gesturi și nu se poate găsi nicio afirmație care să concorde cu fapta imputată.
15. Cu privire la săvârșirea faptei în public, partea reclamată arată că acest lucru nu îi poate fi imputat, fotografia nefiind publicată de acesta.
16. Partea reclamată arată că nu a avut nicio intenție de a discrimina.

V. Motivele de fapt și de drept.

17. **În fapt**, Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD), reține postarea pe profilul public al unei rețele de socializare a unor fotografii care îl înfățișează pe reclamat, însoțit de alte patru persoane, care imită salutul nazist.
18. Conform art. 2 alin. 1 din O.G. 137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, constituie discriminare "orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenență la o categorie defavorizată, care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice".
19. Potrivit art. 15 din O.G. 137/2000, republicată, constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intra sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.
20. Colegiul director reține faptul că partea reclamată este o persoană publică, politician și președinte al unei formațiuni politice. În cazul politicianilor se reține faptul că au o mai mare influență în societate, o mai mare vizibilitate și o obligație accentuată în privința comportamentelor și faptelor. Chiar dacă fotografia este făcută într-o perioadă îndepărtată, când partea reclamată era la începutul carierei sale, trecutul acestuia nu poate fi desprins de prezent. Prin postare acele aspecte au redevenit actuale. Asupra legalității și a modului în care a fost făcută postarea respectivă partea reclamată se poate îndrepta către poliție pentru identificarea și tragerea la răspundere a făptuitorului, respectiv a persoanei care ar

fi accesat în mod nepermis contul rețelei de socializare.

21. Raportat la speța în cauză Colegiul urmează a analiza, dacă aspectele din prezenta sesizare îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 15 din O.G. nr. 137/2000, respectiv:

- Constituie un comportament manifestat în public având caracter de propagandă sau de instigare la ură pe criteriul etnic și religios,
- ori un comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare îndreptate împotriva unui grup de persoane legat de apartenența la un grup etnic și religios – astfel cum prevede art. 15 din O.G. 137/2000, republicată

22. Prin jurisprudența sa, C.N.C.D. a reținut faptul că, „pagina de Facebook constituie o pagină personală susceptibilă de a fi vizualizată de către mai mulți prieteni, iar în acest caz informația difuzată capătă un **caracter public**. Facebook nu este un spațiu privat comparabil cu o cutie poștală electronică. Cutia poștală electronică poate fi controlată din punctul de vedere al informației transmise, în schimb Facebook este o rețea socială deschisă, un spațiu de expresie publică și planetară. În cazul Facebook, oricând există o mică parte a conținutului care se face vizibilă pentru public. Deseori, persoanele nu-și cunosc exact parametrii peretelui său privat de pe Facebook, existând posibilitatea ca o persoană să transmită informații de pe contul de Facebook al unei alte persoane la care are acces.”

23. În cazul de față nici nu este vorba despre o pagină personală, care poate fi accesată doar de persoanele agreeate de posesorul contului, ci este vorba de postările publicate pe o pagină aparținând unei persoane publice, pagini ce pot fi vizualizate de orice persoană.

24. În plus, postarea părții reclamante a fost preluată de o serie de publicații, fiind accesibilă unui număr mare de cititori.

25. Pentru considerentele mai sus enunțate, Colegiul director apreciază postarea fotografiei respective ca fiind faptă săvârșită în public, pe pagina de facebook a formațiunii politice a cărei președinte este partea reclamată.

26. Din analiza fotografiei postate pe pagina formațiunii politice, Colegiul nu poate decât să constate că aceasta caracter de propaganda naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională. Astfel prin salutul nazist se aduc în atenția publicului larg vremuri nu foarte îndepărtate care au reprezentat cea mai rușinoasă perioadă din istoria umanității. Salutul nazist aparține trecutului însă este adus în prezent prin diferite manifestări ale unor organizații de extremă dreaptă, a unor simpatizanți ori adepți dar și de către tineri care ar trebui să realizeze ce a însemnat nazismul pentru întreaga omenire cu precădere pentru poporul evreu. Așadar folosirea oricăror însemne ori gesturi de natură a evoca nazismul sunt de natură a aduce atingere conștiinței colective, dorindu-se ca asemenea orori să rămână de domeniul trecutului. Evocarea, chiar în glumă ori în derâdere, nu este de natură a exonera de răspundere persoanele care se fac vinovate de astfel de gesturi și atitudini.

Astfel, în prezent asemenea gesturi sunt permise doar în interesul artei, științei ori educației.

27. De altfel Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în cauza Charles Garaudy c. Franței și Udo Pastors c. Germaniei a reținut că „Negarea și rescrierea acestui tip de fapte istorice subminează valorile pe care se bazează lupta împotriva rasismului și antisemitismului și constituie o amenințare gravă la adresa ordinii publice”. În cauza Pastors c. Germaniei Curtea Europeană a constatat faptul că negarea Holocaustului nu este acoperită de dreptul la liberă exprimare.

28. Așadar astfel de fapte sau gesturi nu pot fi făcute nici măcar ”în glumă” fiind de natură a redeschide răni și a leza demnitatea umană, în întregul său.

29. A trece cu vederea astfel de comportamente este de natură a încuraja și pe viitor repetarea acestora, ori Colegiul director nu poate decât să constate săvârșirea unei fapte de discriminare și de a aplica o sancțiune descurajantă.

30. În lipsa unei astfel de sancțiuni, asemenea fapte riscă să se repete. Gravitatea este dată atât de publicarea pe pagina de rețea de socializare, a faptului că aceasta a fost preluată de către alte publicații din presa scrisă și din mediul on line, imaginea părții reclamate fiind de asemenea publică.

31. Atingerea este adusă în mod special comunității evreiești dar și tuturor acelor persoane care au avut de suferit ca urmare a acțiunilor Germaniei naziste din al doilea război mondial, fie că este vorba despre persoane care și-au pierdut viața în luptă, în lagărele de concentrare, a populației civile numărul total fiind incomensurabil și copleșitor. Salutul nazist este asociat în principal conducătorului Germaniei naziste, a trupelor SS, a armatei din acele timpuri, fiind asociat în prezent cu susținătorii extremei drepte.

32. Având în vedere motivele expuse mai sus, Colegiul Director constată că se întrunesc cumulativ elementele constitutive ale unei fapte de discriminare prevăzute de art. 2 alin. 1 și art. 15 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată. Colegiul director apreciază că, în cauză, sunt elemente care să probeze faptele de discriminare de care este acuzat reclamatul și care să conducă la angajarea răspunderii contravenționale.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Constatarea existenței unui tratament diferențiat, discriminatoriu potrivit art. 2 alin. 1 și art. 15 din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată;
2. Sancționarea reclamatului, domnul Csomortanyi Istvan, domiciliat în Oradea, str. Frunzișului, nr. 6, Județul Bihor, cu amendă contravențională în cuantum de 5000 lei, pentru faptele prevăzute la art. 2 alin. 1 precum și la art. 15 din O.G. nr. 137/2000, republicată, conform art. 26 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată (unanimitate);
3. Recomandă reclamatului să evite pe viitor producerea unor fapte de discriminare;
4. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte cât și Direcției de taxe și impozite din cadrul Primăriei Oradea, Județul Bihor.

VII. Modalitatea de plată a amenzii

Amenda se va achita la Direcția Impozite și Taxe din cadrul Primăriei Oradea, cu sediul în Oradea, Piața Unirii nr. 1, Județul Bihor, conform O.G. nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor. Contravenientul este obligat să trimită dovada plății amenzii către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (cu specificarea numărului de dosar).

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

SANDU VERONICA TATIANA – Membru

Data redactării: 17.01.2020
Motivată/redactată – T.S./R.B.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.